

ЦАРЪТЪ НА ЗЛАТНАТА РЪКА

(Продължение отъ миналия брой)

Небето бъше чисто и ясно. Никакви облаци не се мъркаха. Въздухътъ бъше тежъкъ, а горещината непоносима. Така Шварцъ достигна до червенинъ скали и жаждата започна да го измъжва. Най-после той дигна шишенцето съ свете на вода до устата си, за да сръбне малко. Въ същото време погледътъ му се спрѣ на малко хубаво детенце, което лежеше върху червенинъ скали и плачеше къмъ него за вода.

— Вода! — каза Шварцъ, азъ едва имамъ за себе си. И той продължи своя път.

И като вървѣше, той видѣ да лежи предъ него единъ старецъ, който молѣше за вода.

— Вода! — каза Шварцъ, азъ нѣмамъ за себе си. И той продължи нататъкъ.

Отново стана тъмно. И той видѣ единъ облакъ съ кървавочервенъ цвѣтъ да закрива слънцето, а черниятъ облакъ, който бъше дошелъ отъ западъ се издигаше много високо.

Шварцъ продължи да се изкачва още единъ часъ и жаждата отново почна да го мъчи. Когато той постави шишенето до устата си, видѣ предъ себе си на земята своя братъ Хансъ. Когато погледна къмъ него, Шварцъ видѣ какъ Хансъ издигаше рѣжетъ си къмъ него и го молѣше да му даде вода.

— Ха ха, ха! — изсмѣ се Шварцъ, ти си тукъ? Припомни си какъ ми се смѣеше, когато азъ те гледахъ отъ прозореца на затвора. Вода! Мислиш ли, че азъ ще я мъкна толкова дълго, за да я дамъ тукъ на тебе?

Той стъпилъ върху братата си и продължи нататъкъ. Но когато преминаваше презъ него, стори му се, че лицето на Хансъ му се смѣеше. Следъ

като повървѣ малко, Шварцъ се обърна назадъ, но Хансъ не бъше тамъ!

Шварцъ почувствува страхъ, но самъ не знаеше отъ какво. Жаждата за злато бъше го завладѣла толкова силно, че той победи страхъ, и пакъ бързо тръгна нататъкъ. Небето скоро се зачерви като голѣмо кърваво море, огрѣяно отъ заливашето слънце. Вѣтъръ разнасяше кърватитъ облаци на различни страни и тѣ тичаха върху тъмното небе, като се загубваха въ далечината.

Най-сетне Шварцъ се изправи до брѣга на Златната рѣка. Водите й бѣха черни и обагрени съ червени пламъци отъ последните лжии на слънцето. Шварцъ пустна шишенето въ рѣката. Когато направи това, земята се разтвори подъ него и водите заглушиха викътъ му. Рѣката защумѣ съ тъженъ и страшенъ плачъ, когато преминаваше надъ

Какъ малкиятъ Глюкъ отиде при Златната рѣка, какво се случи тамъ и още други работи.

Когато Глюкъ разбра, че и братъ му Шварцъ нѣма да се върне, той се натжжи много и не знаеше какво да прави. Тогава пакъ отиде да работи при златаря, но той сега му даваше много малко пари и го караше да върши тежки работи.

Следъ като работи близо

два месеца, Глюкъ се почувствува много уморенъ, и помисли, че и той може да иде при Златната рѣка.

— Малкиятъ царъ бъше много любезенъ, си каза Глюкъ. Азъ не вѣрвамъ да превърне и мене на черенъ камъкъ.

Тогава той отиде въ църква и искаше да му дадатъ свете на вода. Свещеникътъ го благослови и му даде. На другия денъ Глюкъ си взема храна и шишенето съ свете на вода и рано заради тръгна за високите планини.

Ако за неговитъ братя бъше уморително и опасно да преминатъ високата скала, за него това бъше двадесетъ пъти по-тежко, защото той нѣмаше тѣхната сила и не можеше така лесно да се катери по високите планини. Той много пъти падаше и ставаше, докато най-сетне остави храната си, за да може по-леко да се изкачи. Когато се изкачи на високата скала, той легна да си почне и когато продължи да изкача другите възвишения горещината бъше станала много голѣма. Следъ като единъ часъ се катери на различни височини, той почувствува силна жажда. Тъкмо когато и той посегна да си срѣбне отъ свете на вода, подобно на своите братя, видѣ да идва отъ планината къмъ него единъ старецъ. Старецътъ изглеждаше много отпадналъ и се подпираше съ една тояга.

— Сине мой, каза старецътъ, ще бѫдешъ ли така добъръ да ми дадешъ да срѣбна малко отъ твоята вода?

— Моля ти се, не я изпивай всичката! — каза Глюкъ.

Старецътъ ни доста отъ водата и когато подаде шишенето на Глюка, водата бъше по-малко отъ половината.

Глюкъ тръгна нататъкъ. Пътътъ изглеждаше да става по-лекъ. Той видѣ трева на близо и чу да пѣятъ птички край него. Глюкъ се зарадва много, защото той никога не бъше чувалъ така хубаво да пѣятъ птичките.

Като повървѣ още единъ часъ, жаждата започна отново да го измъжва. И когато дигна шишенето, за да си срѣбне малко отъ водата, видѣ до пътя едно малко детенце да лежи върху земята и да вика къмъ него за вода.

Глюкъ си помисли: — Ако азъ се опитамъ, може би, ще мога да потърпя още малко за вода. Тогава той се наведе и постави шишенето до устата на детенчето, което изпи всичката вода, освенъ нѣколко капки, които останаха надъното на шишенето. Детенчето се зарадва много, скочи на краката си и се затича надолу къмъ низките хълмове. Глюкъ дълго гледа следъ него, докато детето изчезна отъ погледа му. Тогава той се обърна и продължи да се катери нагоре. И той видѣ сочни и красиви цвѣти да растатъ по скалитъ, слънцето не грѣшеше така силно и Глюкъ се почувствува щастливъ, както никога до тогава.

Въпрѣки това, следъ като още единъ часъ се изкачваше по скалитъ, жаждата му пакъ започна да го мъчи, и той чувствува, че не може повече да издържи. Погледна шишенето и видѣ, че въ него има само петъ-шестъ капки, и ако изпие нѣколко отъ тѣхъ, можеше да не останатъ достатъчно, колкото му бѣха необходими за рѣката. И той скри шишенето. Когато направи това, той видѣ предъ себе си едно куче, почти умрѣло да лежи върху скалитъ, също така, както Хансъ го бѣше ви-

БАБИНА ПРИКАЗКА

Тръгнала отъ Божий рай
къмъ земята чудна двойка:
Разумъ, който всичко знай,
съ Правда, праведна девойка.

Богъ поръчала имъ на пътъ:
„Вий при хората идете, —
стига вече да грѣшатъ,
умъ и правда ги учете“.

— На кѫде ли? — „Пътъ е намъ
през града, и щемъ намѣри
да ни слушатъ много тамъ
сиromаси и болѣри.“

Но срѣдъ пътъ, въ ношень мракъ,
върху тѣхъ стражарь наскочили,
и веднага тозъ юнакъ
съ прѣсть полето имъ посочилъ.

дѣлъ по-рано. Глюкъ се спрѣ и го погледна, погледна също така и Златната Рѣка, която бъше близко до него. Тогава той си спомни думите на малкиятъ Царъ: — „Можешъ да направишъ това веднажъ, но не и повече“. Глюкъ се опита да отмине кучето, но то издаде такъвъ жаленъ вой, че той отново се спрѣ. „Бедно малко животинче“ — каза Глюкъ, „то ще умре докато се върна, ако не ми помогна сега.“

Тогава той го погледна по-близко и видѣ очите му да се обръщатъ къмъ него съ молба, която го накара да се наведе надъ него.

— Азъ трѣбва да помисля или за Царя — или за кучето, — си каза Глюкъ. И той отвори шишенето и излѣвъ всичката вода въ устата на кучето.

Кучето подскочи и се изправи на задните си крака. Ушиятъ му станаха голѣми, много голѣми и златни, носътъ му стана червенъ. Кучето изчезна и предъ Глюка застана неговия старецъ — Царътъ на Златната Рѣка.

— Благодаря ти много, — каза му той, — и не се тревожи, всичко е въ редъ. Но Глюкъ го гледаше така ужасенъ, че той не знаеше какво да му каже.

— Защо не дойде по-рано? — каза Малкиятъ Царъ. Защо изпрати своите братя, които азъ трѣбваше да превърна на черни камъни?

— Това е много лошо. Защо го направихъ? — извика Глюкъ.

— Защо тѣ излѣха несветена вода въ рѣката — каза Малкиятъ царъ.

— Азъ съмъ сигуренъ, каза Глюкъ, че тѣ съмъ взели водата отъ църквата.

— Може би тѣ съмъ сторили това, — отговори Царътъ. Неговото лице стана сърдито и твърдо, когато той говорѣше. Водата, която е скривана и не е давана на умиращите, е несветена, макаръ и да е взета отъ църквата. А водата, която е послужила въ работата на любовната доброта, е светена, защото тя е отишла на място.

Като каза това Царътъ откъсна едно цвѣте, което бъше израсло въ краката му. Върху него лежаха три чисти капки дъждовна вода, които той поставилъ въ шишенето, което стоеше празно въ рѣката.

— Хвѣрли тѣзи капки въ рѣката, — каза Царътъ — и иди долу отъ другата страна на

Де щемъ? — Правдичке, не знамъ!
„То се, Разумъ, видѣло...“

— Леле, Боже! — тука-тамъ,
въ село сълнце ги огрѣло.

„Богъ — добро!“ — Добро ви дали!
И прииждатъ хора прости:

сума свѣтъ се насьбъръ,
да послуша млади гости.

Иде попа: „Дръжте —!“ Бѣжъ...

„Дръжте, братя християни,

тѣзъ поганци!“ — И поглежъ,

грабватъ сопи вси събрани.

Бѣжанцитѣ съ викове
дѣнь-горитѣ огласили;

наизлѣзли звѣрове

и отъ хора ги спасили...

П. К. Яворовъ

планината, въ Златната долина.

Като каза това, той се превърна на облакъ, който се дигна въ въздуха и изчезна.

Глюкъ се покатери до Златната рѣка. Нейните води сега бѣха чисти, като трева на слънчева свѣтлина. Когато той захвѣрли трите капки отъ свете на вода въ рѣката, една дупка се отвори въ самата рѣка, въ която тѣ паднаха и водата тръгна надолу следъ тѣхъ.

Глюкъ постоя малко. Той отново стана тъженъ, защото рѣката не се превърна на златна, но само водите й станаха повече.

Въпрѣки това, той стори така както неговия приятелъ, Малкиятъ Царъ му каза, и отиде долу отъ другата страна на планината. Когато отиваше, струваше му се, че чува гласъ на водата, която се разливаше върху земята. Като стигна въ Златната долина, видѣ една рѣка подобна на Златната рѣка, да извира отъ една нова дупка на скалата и

да се разлива по сухата черна земя, бликаща отъ много малки изворчета.

И когато Глюкъ дойде въ Златната долина, зеленина покриваше цѣлото поле, растенията израстнаха високо надъ земята, и красиви цвѣти разтваряха своите главици край брѣга на рѣката. Така Златната долина отново се превърна на градина, и богатствата й, които се бѣха изгубили отъ злината на неговите братя, отново се върнаха, победени отъ любовта и добротата на Глюка.

Глюкъ заживѣ въ златната долина и всички намираха приемъ въ неговата къща, която отново се изпълни съ жито и богатство, така че за него рѣката бъше станала една Рѣка отъ злато, както Малкиятъ царъ бъше казалъ.

И днесъ още народътъ показва мястото, където трите капки отъ свете на вода съпостнати въ рѣката и какъ се е появила Златната рѣка въ Златната долина. И въ най-високите части на Златната долина още се виждатъ Два Черни Камъка. Водите й са чисти и красиви, а водата отъ земята е свѣтла и прозрачна.

Глюкъ заживѣ въ златната долина и всички намираха приемъ въ неговата къща, която отново се изпълни съ жито и богатство, така че за него рѣката бъше станала една Рѣка отъ злато, както Малкиятъ царъ бъше казалъ.

ЧЕРНИТЕ БРАТЯ.
(Край)
Авторизиран преводъ на
Георги Крънзовъ

ПОКОЙНИ ПИСАТЕЛИ

Пѣто К. Яворовъ

Роденъ е презъ 1877 година въ гр. Чирпанъ, а починалъ презъ 1914 година въ София.

Пѣто К. Яворовъ е единъ отъ първите наши поети. Много отъ неговите стихотворения се знаятъ отъ малки и голѣми. Написалъ е книги стихове: „Подиръ сѣнките на облаките“, „Пѣсни на пѣсните“ и „Хайдушки пѣсни“. Той е авторъ и на две драми: „Въ полити“ и на „Витоша“ и „Когато грѣмъ удари“, както и на биографията на Гоце Дѣлчевъ.

Заедно съ Пенчо Славейковъ е работилъ въ Народния театъръ като драматургъ. Взелъ е участие и въ македонския освободителни борби.